සිංහල නවකතාවේ ජනප්‍රිය ලකුණ
එඩ්වඩ් මල්ලවආරච්චි

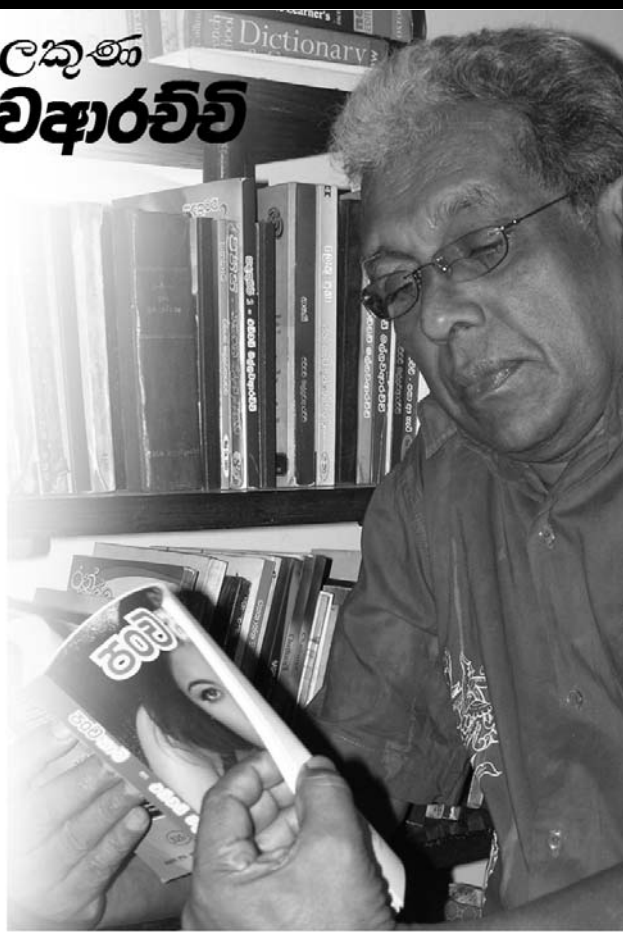

එඩ්වඩ් මල්ලවආරච්චි

එඩ්වඩ් මල්ලවආරච්චි යන නම ශ්‍රී ලංකාවේ සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ සනිටුහන්ව ඇත්තේ ජනප්‍රිය නවකතාකරුවෙකු ලෙසිනි. ඔහු නවකතාකරුවකු ලෙස සාහිත කෙතට පාතබන්නේ හැත්තෑව දශකය ආරම්භයේදීය. 'ප්‍රාර්ථනා' නමින් පළකෙරුණු ඔහුගේ මුල්ම නවකතාව වර්ථමානයේත් නැවත නැවත මුද්‍රණය වෙමින් වෙළඳපොළට නිකුත් කෙරෙන අතර එදා මෙදා තුර ඔහු විසින් රචිත නවකතා සංඛ්‍යාව 70ක් පමණ වේ. නවකතා විෂයෙහි හිමිකරගත් ජනප්‍රියත්වය හේතුවෙන් ඔහු පසුව චිත්‍රකතා, වේදිකා නාට්‍ය සහ ටෙලි නාට්‍ය රචනයටද යොමුවන අතර සුමිත්‍රා පීරිස් විසින් අධ්‍යක්ෂණය කළ 'ලොකු දුව' චිත්‍රපටිය එච්වඩ් විසින් රචිත නවකතාවකි.

1942 සැප්තැම්බර් මස 06 වන දින රාගම බටුවත්තේදී එඩ්වඩ් මෙළොව එළිය දුටුවේය. ඔහුගේ පියා එම්.ඒ. ජේම්ස් අප්පුහාමි දුම්රිය දෙපාර්ථමේන්තුවේ සෙවකයෙකි. මව කේ. කර්ලිනාහාමි ගෘහණියකි. බටුවත්ත මහ විද්‍යාලයෙන් මූලික අධ්‍යාපනය ලද එඩ්වඩ් පසුව ගලහිටියාව මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයට ඇතුළත්ව උසස් පෙළ දක්වා අධ්‍යාපනය ලැබුවේය. 1964 වර්ෂයේදී එවක විද්‍යෝදය විශ්ව විද්‍යාලයේ සාහිත්‍ය පීඨයට ඇතුළත්වන ඔහු, 1967 වසරේ උපාධිධාරියෙකු ලෙස විශ්ව විද්‍යාලයෙන් පිටවී විරැකියා පෝලිමට එක්විය.

එඩ්වඩ්ගේ ප්‍රථම නවකතාව 'ප්‍රාර්ථනා' ලියැවෙන්නේ එතැන් සිට රැකියාවක් නොමැතිව අසරණව ගෙවෙන සිව් වසරක කාල පරිච්ඡේදය තුළදීය.

පසුව ජාතික කඩදාසි සංස්ථාවේ රැකියාවක් ලැබුවද එඩ්වඩ්ට හිමි වූයේ අනෘජ්ති කර ව්‍යත්තිය ජීවිතයකි. එහි පීඩාව මැද දිගින් දිගටම නවකතා ලිවීමේ නිරත වූ ඔහු අවසානයේ ජනප්‍රිය ධාරාවේ නවකතාකරුවකු බවට පත්විය. 'සුභා', 'සුබ ප්‍රාර්ථනා', 'ආශිර්වාද', 'සහකාරී', 'පතිනී', 'හිමිදහිමි', 'ලොකු දුව' ආදී වශයෙන් ඔහු විසින් ලියන ලද නවකතා පෙළ එකින් එක වෙළඳපොළ ජයගනිමින් පාඨක ලෝකය පුරා විසිර ගියේය. පසුව කඩදාසි සංස්ථාවේ රැකියාවෙන් ඉවත්ව 'ලක්තිම' පුවත්පතේ නිදහස් ලේඛකයෙකු ලෙස කටයුතු කළ එඩ්වඩ් එයින්ද ඉවත් වූයේ නවකතාකරුවකු ලෙස ඒ වන විට ඔහුට හිමිව තිබූ කාර්ය බහුල ජීවිතය හේතුවෙනි.

දීර්ඝ කාලයක් පැවති පෙම් සබඳතාවයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙෂ එඩ්වඩ් 1974 මැයි මස 17 වන දින මලලගේ ලලිතා පීරිස් මෙනවිය සමග යුග දිවි ගමන් ඇරඹුවේය. අද වන විට ඔහු දරු මුණුපුරන්ද දක, ඔවුන් සමග ප්‍රීතිමත් ලෙස ජීවිතයේ සැන්දෑ සමය ගතකරමින් සිටින්නේය. 011-2788186 දුරකථන අංකයෙන් හෝ danïmi@slt-net.lk විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනයෙන් ඔබටත් ඔහු ඇමතිය හැකිය.

ඔබේ මුල්ම නවකතාව 'ප්‍රාර්ථනා' ලියැවෙන්නේ විශ්ව විද්‍යාලයෙන් පිටවෙලත් වසර කීපයකට පසුවයි. කොහොමද මේ යොමුව ඇතිවුණේ?

ඒ කාලේ නුගක් වෙලාවට විශ්ව විද්‍යාලයෙන් පිටවෙනකොට උපාධිධාරීන්ට රැකියාවක් ලැබෙනවා. නමුත් එහෙම නොලැබෙන පිරිසකුත් හිටියා. එහෙම අයට විශ්ව විද්‍යාලෙන් පිටවෙලා අවුරුදු ගණන් බලාගෙන ඉන්න වෙනවා රැකියාවක් හම්බවෙනකම්. ඒ නිසා ඒ අයගේ උපාධිය දක්වා ගොඩනැගුණු ජීවිතේ එකපාරම එතැනින් කඩාගෙන වැටෙනවා. සුදුසු වයසෙදි කසාදයක් බැඳගන්න, ගෙවල් දොරවල් හදාගෙන පිළිවෙළක් වෙන්න බැරිවෙනවා. විශ්ව විද්‍යාලයෙන් පිටවුණාට පස්සේ මමත් වැටුණේ මේ ගොඩට. මට රැකියාවක් නොලැබෙන්න හේතු වුණේ විරුද්ධ පක්ෂේ කෙනෙක් කියලා හංවඩු ගැසීම. ඉතිං රැකියාවක් නැතුව ගෙදරට වෙලා ඉන්න කාලේ මගේ ඒ අත්දැකීමම මුල්කරගෙන තමයි මම 'ප්‍රාර්ථනා' ලිව්වේ. ඇත්තෙන්ම ඒක මගේ අත්දැකීම විතරක් නෙවෙයි. ඒ කාලේ විරැකියා ගොඩේ හිටිය හැමෝගෙම පොදු අත්දැකීම වුණේ ඒකයි. ඒ කාලේ විතරක් නෙවෙයි අදටත් ඒකෙ තත්ත්වය ඒ විදිහමයි.

විරුද්ධ පක්ෂෙ බලයට ආවම ඔබේ ගැටළුව විසඳුණාද?

මොන, පුදුමේ කියන්නේ එතකොට ඒ අයත් කියන්න ගත්තානේ මම විරුද්ධ පක්ෂෙ කෙනෙක් කියලා. ඇත්තෙන්ම මම පක්ෂ දේශපාලනයක් කළේ නෑ. විශ්වවිද්‍යාලේ යන කාලේ නම් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට වැඩකළා. එතනින් පස්සේ මම දේශපාලනේට සම්බන්ද වුණේ නෑ. වැඩකරගන්න දේශපාලකයන් පස්සේ ගියෙත් නෑ. අදටත් යන්නේ නෑ. ඒක මගේ ප්‍රතිපත්තිය. මම විශ්ව විද්‍යාලේ ඉන්න කාලේ අපේ විශ්ව විද්‍යාලේ හිටිය ලයිබ්‍රි ඇසිස්ටන් තමයි අද රටේ ජනාධිපති. ඒ කාලේ අපි හවසට කැම්පස් එකේ ඉඳලා හයිලෙවෙල් පාරට එනකම් කතා කර කර පයින් එනවා. ඒ ගිනවත්කම නිසා අද වුණත් මම එතුමගෙන් යමක් ඉල්ලුවොත් නොදී ඉන්න එකක් නෑ. නමුත් මම එහෙම ඉල්ලගෙන යන්නෙත් නෑ.

අද ඔබ ජනප්‍රිය නවකතාකරුවෙක් ලෙස නමක් තියන කෙනෙක්. ඒ තත්ත්වයේදී කෙනෙකුට පොතක් ප්‍රකාශනය කරගන්නවා කියන එක ප්‍රශ්ණයක් නෙවෙයි. එදා 'ප්‍රාර්ථනා' නවකතාව ලියලා ඒක ප්‍රකාශයට පත්කරගත්ත ආකාරය මතක් කළොත්...?

ඒකත් එදා අද කියලා වෙනසක් නැති පොදු අත්දැකීමක්. අද ආධුනික නවකතාකරුවෙකුට පොතක් ප්‍රකාශයට පත්කරගන්න ගියාම මුහුණ දෙන්න වෙන තත්ත්වයටම තමයි එදා මට මුහුණ දෙන්න වුණෙත්. පොත අරගෙන ප්‍රකාශකයෝ ළඟට ගියාට කවුරුවත් මේක මුද්‍රණය කරන්ඩ බාරගත්තේ නෑ. අන්තිමට ගියේ දායාවංශ ජයකොඩි ළඟට. මුද්‍රණය කරන්න කැමතියි. හැබැයි වියදම අපි දෙන්න බාගෙට බාගේ දාන්න ඕනේ කියලා දායාවංශ කිව්වා. අනෙක් තැන්වලට වැඩිය මෙයාගේ ප්‍රතිචාරය යහපත් වුණත් මට භාගයක් දාන්නත් සල්ලි තිබුණේ නෑ. මම ආපහු ගමට ඇවිල්ලා ගමේ හිටිය සල්ලිකාරයෝ දෙන්නෙක් ළඟට ගියා ණයක් ඉල්ල ගන්න. ලැබුණේ නෑ. පස්සේ ගෙදර ඇවිල්ලා අම්මට මේ ගැන කිව්වා. අම්මා ඉඩම් ඔප්පුවක් අරගෙන ගිහිල්ලා අර සල්ලිකාරයෝ දෙන්නගෙන් එක්කෙනෙක් ළඟ උකස් තියලා මට සල්ලි ගෙනල්ලා දුන්නා පොත ගහන්න.

අම්මා මේ කාරණයේදී ඒ තරම්ම සංවේදී වුණේ ඇයි? ඒ කාලේ නවකතා කියවන එකත් දරුවන්ට නොසුදුසු දෙයක් විදිහට නේද බොහෝ දෙමව්පියන් සැළකුවේ ?

අපේ ගෙදර තිබුණේ වෙනස් තත්ත්වයක්. අපි පොඩි කාලේ අපිට මතකයි අම්මා නවකතා කියවනවා. ඒ කියවන්නේ අපි සාමාන්‍යයෙන් නවකතා කියවන විදිහට නෙවෙයි. අනෙක් අයටත් ඇහෙන්න ශබ්ද නගලයි කියවන්නේ. පියදාස සිරිසේන, ඩබ්ලියු.ඒ. සිල්වා වගේ අයගේ නවකතාවලට ඒ කාලේ වෙනම වටිනාකමක් තිබුණා. ඒ අයගේ නවකතා සෞන්දර්ය පදනම් කරගත්ත ඒවාට වැඩිය කිසියම් දේශපාලන හෝ සමාජීය මතවාදයක් ගොඩනැගීම වෙනුවෙන් ලියැවුණ ඒවා. අම්මා කියෙවේවේ ඒ නවකතා. අම්මට නවකතා ගැන තිබුණ මේ උනන්දුව නිසා පොඩි කාලෙම අපිට නවකතා කියවන්න නෙවෙයි අහන්න ලැබුණා.

නවකතාවක් ලිවීම සම්බන්ධයෙන් පාසල් කාලයේ හරි, එහෙම නැත්නම් විශ්ව විද්‍යාල ජීවිතයේදී හරි යම් අත්දැකීමක් ලැබුණද?

ලිවීම සම්බන්ධයෙන් ලැබුව පළවෙනි අත්දැකීම තමයි 'ප්‍රාර්ථනා.' ඊට කලින් සවන්දීම සහ කියවීම විතරයි කරලා තිබුණේ. ලිවීමට යොමුකෙරෙන පසුබිමක්වත්, පහසුකම්වත් පාසල් කාලේවත්, විශ්ව විද්‍යාල කාලෙවත් තිබුණේ නෑ.

'ප්‍රාර්ථනා' සාර්ථක වුණා ?

කොයි තරම් සාර්ථක වුණාද කියනවා නම් පළවෙනියට ගහපු පොත් දාහ මාස දෙකෙන් ඉවර වුණා. දෙවනි මුද්‍රණයක් කළා. ඒකත් මාස දෙක තුනකින් ඉවර වුණා. ඔන්න එතකොට මුලින් බාගෙට බාගේ දාමු කියපු දායාවංශ ජයකොඩි මගෙන් ඉල්ලුවා පොතේ තුන්වෙනි මුද්‍රණය එයාට දෙන්නය කියලා. ඒ වෙනකොට මට රස්සාවක් ලැබිලා ටිකක් අවිවේකී තත්ත්වයක හිටිය නිසා තුන්වෙනි මුද්‍රණය එයාට කරන්න දුන්නා. ඒකත් ඉක්මනින්ම ඉවර වුණා. පොත කොයිතරම් ජනප්‍රිය වුණාද කියන්නේ, එදා ඉඳලා මේ පොත දිගින් දිගටම මුද්‍රණය කරනවා. මේ වෙනකොටත් අලුතෙන් මුද්‍රණය වෙනවා. තවමත් විකිණෙනවා. පොතේ මුල්ම මුද්‍රණයේ මිල රුපියල් හතරයි. දැන් තුන්සිය හැත්තෑපයි.

ශ්‍රීලාල් සෙනෙවිරත්න

ඔබේ නවකතාවල කවරය සුන්දර කාන්තා ඡායාරූපවලින්ම නිර්මාණය කරන්නේ ඇයි?

'ප්‍රාර්ථනා' පොත කරනකොට පොතක් ගහන්නේ කොහොමද කියන එක ගැන මට කිසිම දැනීමක් තිබුණේ නෑ. පොත මුද්‍රණය කරලා ඉවර වුණාම ඔන්න නව ප්‍රශ්ණයක් ආවා කෝ මේකට කවරයක් කියලා. පොතේ හැටියට මේ වගේ කවරයක් තිබුණ නම් හොඳයි කියන අදහස මට තිබුණත් ඒක කරගන්නේ කොහොමද කියන එක ගැන මට අදහසක් තිබුණේ නෑ. සාමාන්‍යයෙන් ඒ කාලේ ආර්ට් වර්ක් එකක් හදලා ඒකෙන් තමයි කවරය කළේ. මම මේක ගැන අඳුරන ජායාරූප ශිල්පියෙකුට කිව්වා. එයා කැමති වුණා කවරයට ගැලපෙන විදිහට පොටෝ එකක් අරගෙන දෙන්න. ඒත් පොටෝ එකට පෙනී ඉන්න කෙනෙක් නෑ. පස්සේ මගේ පෙම්වතිය කැමති වුණා ඒකට ඉන්න. එයාගේ පොටෝ එකක් අරගෙන දාල තමයි 'ප්‍රාර්ථනා' කවරය කළේ. එතනින් පස්සේ මට ඒ විදිහට කවරයක් යොදන එක තමයි හොඳ කියලා හිතුණා. ඉතිං දිගටම ඒ විදිහට කවර හැදුවා. පොතක කවරය කියන්නේ ප්‍රසන්ටේෂන් එකක්නේ. ඒ නිසා කාන්තා ඡායාරූප දාල කවරය කරන එකේ වරදක් මම දකින්නේ නෑ.